

[Niels Westerby]

råde, og jeg vil da også straks indrømme, at der er praksis for, at det er arbejdsmarkedets parter, der ordner arbejdsvilkår og lønforhold for lønmodtagerne på arbejdsmarkedet. Nu er det jo ikke noget helt almindeligt spørgsmål, dette her. Det drejer sig om en minimumssikring, en mindstesikring af lønmodtageren i hans beskæftigelse i virksomheden, og det er efter vores opfattelse fuldt ud rimeligt, at lovgivningsmagten fastsætter en minimumstryghed for de enkelte arbejders beskæftigelse.

Arbejdsministeren fremhævede en række vanskeligheder på arbejdsmarkedet, når det drejer sig om opsigelsesvarsler og tryghed i ansættelsen. Det er klart, at arbejdsministeren har ret i, at der gælder meget forskellige, nuancerede og varierede forhold for de enkelte grupper. Men arbejdsministeren gik nok lidt for langt i sin bedømmelse af vanskelighederne ved at gennemføre dette forslag — ja, en hel del for langt. Når arbejdsministeren f. eks. nævner, at ved udførelse af et bestemt stykke arbejde kan man ikke fastsætte opsigelsesvarsler, så har han naturligvis ret i denne betragtning. Arbejdsministeren har naturligvis også ret i den betragtning, at for løsarbejdere, der kun er beskæftiget i kort tid, er det svært at fastsætte opsigelsesvarsler. Men alle disse problemer er der jo taget stilling til i vort forslag. Det er jo netop en forudsætning for de praktiske virkninger af dette forslag, at vedkommende arbejder har været beskæftiget i mindst 1 år uafbrudt i den samme virksomhed. Det er klart, at hvis der er tale om aftale om udførelse af et bestemt arbejde, eller hvis det drejer sig om løsarbejdere, vil det falde uden for den beskyttelse, som er indeholdt i vort forslag. Det er helt oplagt, at alle de mange varierede og nuancerede forhold, der gælder for de forskellige grupper, er taget i betragtning ved udformningen af det forslag, som vi har fremsat.

Det er vitterligt således, at næsten alle andre mennesker end netop arbejdere har tryghed i deres beskæftigelse. Det er vitterligt sådan, at tjenestemænd har et særdeles trygt ansættelsesforhold. Det er også sådan, at funktionærerne har ret god beskyttelse for deres beskæftigelse. Funktionærloven giver på dette område en ret vidtgående beskyttelse af den enkelte funktionær. For

de selvstændiges vedkommende er det jo sådan, at de har en virksomhed og et vist økonomisk grundlag i denne virksomhed. Man kan naturligvis som selvstændig gå hen og gå konkurs og måtte opgive virksomheden, men da vil skyerne jo trække sig sammen over vedkommende selvstændige gennem lang tid, og han vil have en mulighed for at indrette sine forhold på længere sigt. Således forholder det sig derimod ikke for arbejdere. Arbejdere har ikke det særlige økonomiske grundlag at have egen virksomhed, de har ikke funktionærlovens beskyttelse, de har ikke tjenestemændenes særdeles gode og trygge ansættelsesforhold, men de kan af en eller anden grund pludselig blive kastet ud i arbejdsløshed.

Det er klart, at der er modstående hensyn at tage i denne sag: på den ene side hensynet til tryghed i beskæftigelsen for arbejderne, på den anden side et hensyn til arbejdsgiverens dispositioner. Det er oplagt, at produktionen vil gå op og ned på de forskellige områder, og at de forskellige virksomheder vil have behov for et forskelligt antal ansatte, alt efter hvor stor en produktion det er muligt for dem at præstere efter markedsforholdene. Derfor er det et vist rimeligt krav fra arbejdsgiverne, at de vil kunne sige: vi må have ret til at disponere, til at sige op forholdsvis nemt for at kunne tilrettelægge arbejdsstyrkens størrelse i forhold til produktionsmulighederne.

På den anden side er der det modstående hensyn at give en vis mindstetryghed for den enkelte lønmodtager eller den enkelte arbejder. Jeg mener også, at disse modstående hensyn til begge sider er blevet tilgodeset igennem vort forslag. Når nemlig bestemmelsen er den, at man skal have været ansat mindst 1 år i samme virksomhed og uafbrudt, så betyder det jo, at der vil være en del lønmodtagere i de enkelte virksomheder, som ikke har været der i 1 år; og således fremdeles; efter 2 år stiger det med en uge, efter 3 år med yderligere en uge og efter 4 år med yderligere en uge. På den måde vil der være en lang række arbejdere i virksomhederne, som kun i meget ringe grad eller slet ikke er blevet omfattet af vort forslag.

Jeg tror i høj grad, at det lovforslag, som vi ønsker fremsat, er foreneligt med det behov for smidighed, som arbejdsgiverne